

REMISSYTTRANDE

2026-02-13

Dnr 0858/25

Er referens: U2025/02404

Utbildningsdepartementet

103 33 Stockholm

Remissyttrande över promemorian Kriminalvårdens skolverksamhet för barn och unga (U2025/02404)

Brottsförebyggande rådet (Brå) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på den ovan rubricerade promemorian. Utredarens uppdrag har varit att ta fram förslag på ändringar i skollagen (2010:800) för att barn i åldern 15–17 år som döms till fängelse ska kunna tillgodoses rätten till utbildning samtidigt som Kriminalvården ges förutsättningar att bedriva en ändamålsenlig skolverksamhet. Förslagna författningsändringar föreslås att träda i kraft 1 mars 2027.

Brå uppfattar ambitionerna i promemorian som väl avvägda och nödvändiga för att barn i Kriminalvården ska kunna tillgodogöra sig utbildning på anstalt. Samtidigt är myndigheten inne i en kraftig tillväxtfas, vilket kan påverka möjligheterna att i praktiken genomföra skolverksamheten fullt ut enligt föreslagen ordning. Det är därför positivt att utbildningen föreslås att utvärderas efter tre år. Målgruppen är ny för Kriminalvården och det är viktigt att följa upp om lagändringarna är tillräckliga i förhållande till myndighetens säkerhetskrav och begränsade miljö. Det är också viktigt att följa upp om gruppen får adekvat utbildningsstöd utifrån individuella behov. Eftersom Kriminalvården nu även kommer att hantera barn så unga som 13–14 år så är en utvärdering ännu mer angelägen eftersom den gruppen inte är inkluderad i aktuell promemoria.

Brå har i en nyligen publicerad studie konstaterat att det både finns brister när det gäller dokumentationen av de intagnas verkställighetsplaner och hur Kriminalvården själva följer upp hur ny lagstiftning fungerar i praktiken (Brå 2025:14). Brå vill därför understryka att det är av stor betydelse att dokumentationen för intagna barn sker ytterst noggrant. För att en utvärdering ska kunna genomföras måste det vara möjligt att följa stöd och insatser som ges under utbildningen. En noggrann dokumentation är också viktig för att Kriminalvården själva ska kunna följa upp och vidareutveckla utbildningen, särskilt om det är fler än en anstalt som är involverad i utbildningen vid exempelvis en flytt mellan anstalter.

Avslutningsvis konstaterar Brå att det är olyckligt att föreslagna ändringar i skollagen inte hinner träda i kraft samtidigt som särskilda ungdomsavdelningar planeras att vara i drift 1 juli 2026. Även om det antagligen handlar om relativt få intagna barn mellan 1 juli 2026 och 1 mars 2027 så är det rimligt att anta att dessa barn inte kommer att ha samma förutsättningar att ta del av utbildningsinsatserna som de barn som kommer in när lagändringarna i skollagen har trätt i kraft.

Detta yttrande avges av generaldirektör Jonas Trolle efter föredragning av utredaren Anna Öström. I beredningen har även utredaren Petra Bergnor och enhetschefen Anna Hansson deltagit.

Jonas Trolle

Anna Öström